

Zagreb, 24. rujna 2015. godine

Na temelju članka 20. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, br. 45/09), Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokog učilišta („Narodne novine“, br. 24/2010) i članka 30. Statuta Agencije za znanost i visoko obrazovanje te u skladu s Postupkom i Uputama za sastavljanje prijedloga studijskih programa, imenovani članovi stručnog povjerenstva daju sljedeće

IZVJEŠĆE O STUDIJSKOM PROGRAMU

Naziv studijskog programa: Specijalistički diplomski stručni studij Teologije

Nositelj studijskog programa: Visoko evanđeosko teološko učilište

Izvođač studijskog programa: Visoko evanđeosko teološko učilište

Tip studijskog programa (stručni ili sveučilišni): stručni

Razina studijskog programa: diplomatska

Broj ECTS bodova: 120

Stručni naziv koji se stječe po završetku studijskog programa: stručni specijalist/stručna specijalistica teologije (struč. spec. theol.)

Naziv preddiplomskog stručnog studija (iz istog znanstvenog područja) ukoliko visoko učilište predlaže specijalistički diplomski studijski program: preddiplomski stručni studij Teologije

1. INSTITUCIJSKE PRETPOSTAVKE

1.1. Da li elaborat o studijskom programu sadrži analizu usporedivosti predloženog studija s kvalitetnim srodnim akreditiranim programa u Republici Hrvatskoj i u zemljama Europske unije, kojim dokazuje da je studijski program usporediv s istima i time osigurava stjecanje kompetencija koje se dobivaju i u drugim zemljama Europske unije?

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Elaborat o specijalističkom diplomskom stručnom studiju teologije na Visokom evanđeoskom teološkom učilištu u Osijeku sadržava točno definirano znanstveno područje i polje (humanističke znanosti, teologija) u skladu s aktualnim popisom MZOS RH, te niz od 13 znanstvenih grana (od 6.02.01 do 6.02.13). usporedivih s onima na studiju teologije na teološkim fakultetima u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Đakovu. Na međunarodnoj razini Elaborat navodi ustaljenu vezu s nizom učilišta u EU kao što su Teološki fakultet Sveučilišta u Ljubljani, sveučilišta u Velikoj Britaniji (Oxford, Leeds, Cambridge, Wales University), te u SAD (Gordon-Conwell Theological Seminary, Fuller Theological Seminary i dr.). U Europskoj Uniji studenti nakon dovršenoga diplomskoga studija mogu nastaviti poslijediplomski doktorski studij preko Oxfordskog centra za misijske studije u Oxfordu, University of Leeds i Open University u Velikoj Britaniji, na Sveučilištu u Ljubljani, na Eastern European Postgraduate School of Theology u Budimpešti, International Baptist Theological Seminary u Pragu itd. Elaborat izrijekom navodi šest inozemnih visokih učilišta u EU koji imaju usporediv studijski program (u Velikoj Britaniji, Češkoj Republici, Njemačkoj, Nizozemskoj, Rumunjskoj i Mađarskoj) te još 3 u Sjevernoj Americi (SAD, Kanada).

1.2. Visoko je učilište donijelo opću strategiju svog razvoja te eventualno pojedinačne strategije ili akcijske planove i godišnje javno izvještava o njihovoj provedbi.

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Visoko evanđeosko teološko učilište u Osijeku razrađuje cjelovit dokument o strategiji razvoja na temelju jasno definiranih glavnih strateških ciljeva: osiguranje kvalitete u nastavi te usklađivanje nastavnog i drugog rada s hrvatskim propisima i europskim obrazovnim standardima. Izvještavanje javnosti obavlja se primjereno u okvirima vlastitih vjerskih zajednica, a redoviti izvještaji dostupni su osnivačima Učilišta i njihovim delegatima u Upravnom vijeću. Pojedinačni akcijski planovi prepoznatljivi su osobito u projektima vezanim uz studentsku praksu na preddiplomskom studiju.

1.3. Visoko je učilište opisalo, definiralo i objavilo svoje standarde i propise za provjeru stečenih ishoda učenja (ispitni postupci) u sklopu studija koje izvodi, uključujući metode provjere osiguravanja kvalitete, nepristranosti, transparentnosti, postupaka u slučajevima žalbi i drugim relevantnim područjima.

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Visoko učilište ima valjano razrađen i objavljen način vrednovanja stečenih ishoda učenja koji posve uključuje sustav ECTS bodova. Transparentnost jamči objavljivanje na internetu u

sustavu ISVU. Elaborat navodi redovite oblike i elemente praćenja i provjeravanja, kriterije ocjenjivanja, razdvajajući bodovanje i oblikovanje konačne ocjene. Osiguranje kvalitete provodi se uz dugogodišnju suradnju s Europskom evanđeoskom akreditacijskom agencijom, a vanjska se prosudba provodi svakih 5 godina. Studenti za svaki odslušani kolegij ispunjavaju evaluacijski upitnik, a za sve žalbe osobno im je na raspolaganju studentski dekan. Dekan Visokog učilišta jednom u semestru Stručnom vijeću podnosi izvješće o evaluaciji ishoda učenja na temelju evaluacijskih upitnika te postignutih rezultata na ispitima. Stručno vijeće razmatra izvješće te ga prihvaća ili vraća podnositelju uz predlaganje mjera za poboljšanje kvalitete nastave i provjere stečenih ishoda učenja.

1.4. Visoko je učilište osiguralo sudjelovanje studenata u svim procesima vezanim za osiguravanje kvalitete.

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Na Učilištu djeluje Studentski zbor, vodstvo ima visoko razvijen odnos povjerenja sa studentima. Studenti preko svojih izabranih predstavnika sudjeluju u radu Stručnog i Upravnog vijeća Visoke škole, a uprava ima pruža pravnu i materijalno-financijsku pomoć. Na sjednicama Vijeća studenti mogu iznijeti pitanja koja su raspravili i zaključke do kojih su došli. Za osiguravanje kvalitete služe i povremene službene ankete. Studenti mogu zatražiti i dobiti stručnu pomoć u svojim osobnim potrebama.

1.5. U razvoju visokog učilišta sudjeluje predstavnik tržišta rada.

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Učilište je vjerska privatna škola usmjerena na potrebe kršćanskih zajednica u zemlji i inozemstvu koje su je osnovale. Njihovi visoki dužnosnici primarno su zainteresirani zapošljavati studente koji po završetku specijalističkoga stručnoga diplomskog studija teologije preuzimaju službe u njihovim zajednicama. U RH osim vjerske i bogoslužne djelatnosti, Učilište sprema svoje studente za nakladništvo te socijalni i humanitarni rad u suradnji s adekvatnim ustanovama u RH (Crveni križ, Društvo Naša djeca, zatvorski sustav RH, dječji domovi, domovi za stare i nemoćne, kulturne ustanove i sl.)

1.6. Visoko je učilište ustrojilo informatički sustav za prikupljanje, vođenje, obradu i izvještavanje o statističkim podacima vezanim za organizaciju i provedbu studijskih programa, kao i onima koji su potrebni za osiguranje kvalitete.

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Učilište ima vlastitu računalnu mrežu koja nudi razrađenu i kontinuiranu informatičku potporu svim članovima. Za to se brine studentska služba i tajništvo. Svaki student prilikom upisa dobiva pristup internetu i vlastitu elektroničku adresu. Informatički sustav Učilišta obuhvaća mentorsku bazu, statističke podatke o studentskim ocjenama, te o prolaznosti studenata pri provjeri ishoda učenja, izračun prosjeka ocjena, te rezultate evaluacije.

1.7. Definirani su i objavljeni standardi i propisi o periodičnoj reviziji studijskih programa koji uključuju vanjske stručnjake.

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Vanjska vrednovanja studijskih programa odvijaju se povremeno. Stručno i Upravno vijeće Učilišta samostalno vrši redovitu reviziju studijskoga programa uz dugogodišnju suradnju s Europskim evanđeoskom akreditacijskom agencijom koja je punopravna članica Međunarodnoga vijeća za evanđeosko teološko obrazovanje (International Council for Evangelical Theological Education).

1.8. Visoko je učilište definiralo i objavilo standarde i propise zaštite studentskih prava, posebice u području obavješćavanja studenata, zaprimanja i rješavanja studentskih prigovora, postupaka za zaštitu prava. Visoko je učilište imenovalo kontakt-osobe za pitanja o studentskim pravima (poput prodekana za nastavu, studentskih pravobranitelja, ureda za studente i slično).

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Na početku godine svim se studentima dostavljaju relevantne informacije. Prvi tjedan zimskoga semestra služi za cjelovito obavješćavanje o pravima i obvezama tijekom studija, a pravilnici i upute objavljeni su na web-stranici Učilišta www.evtos.hr. Uz studentsku referadu postoji i studentski dekan koji se brine za obavješćivanje studenata i rješavanje prigovora. Osim toga postoji i studentski pravobranitelj koji je izabran preko Studentskoga zbora. Studentima s posebnim potrebama dodjeljuju se asistenti.

1.9. Visoko je učilište definiralo i objavilo standarde i propise trajnog usavršavanja svih svojih zaposlenika u područjima njihove djelatnosti te podnosi izvješća o učinjenom.

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Učilište je zbog svojih osnovnih principa veoma zainteresirano za usavršavanje svojih zaposlenika. Iako nema cjelovitoga i iscrpnoga nacrt trajnoga usavršavanja svih

zaposlenika, djelatnici imaju svu potporu u radu na svom napredovanju u skladu sa zakonima RH, a Učilište organizira stručne tečajeve koje povremeno polaze djelatnici. Kadrovska služba prati i potiče znanstveno-istraživački i nastavni rad predavača, a za usavršavanje administrativnoga osoblja koriste se EU-projekti.

- 1.10. Visoko učilište osigurava kvalitetu rada svih svojih stručnih službi te podnosi izvješća o učinjenom.

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Kvaliteta rada stručnih službi osigurava se povremenom evaluacijom koju provode studenti i nastavnici, a izvješće se podnosi Stručnom i Upravnom vijeću.

2. OPĆENITO O STUDIJSKOM PROGRAMU

- 2.1. Je li je studijski program usklađen sa strateškim ciljevima visokog učilišta?

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Specijalistički diplomski stručni studij Teologije odgovara nakani Učilišta da educira vjerske službenika u zajednicama kršćanske reformacijske baštine u RH i u susjednim zemljama. Učilište je osobito zainteresirano uskladiti se sa sličnim studijima u EU i njihovim akademskim standardima za što im je potrebna puna pravna potpora u RH. Po završetku studija program omogućava studentima da budu zaposleni kao dušobrižnici u zajednicama koje su osnovale Učilište, a osim toga u teološkim obrazovnim ustanovama, đačkim domovima, humanitarnim organizacijama te socijalnim i kulturnim ustanovama. Prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja Elaborat njih desetak veže uz ovaj studijski program.

- 2.2. Jesu li uvjeti za upis na studij jasno određeni?

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Uvjeti za upis na specijalistički stručni diplomski studij Teologije na ovom su Učilištu jasno definirani. Pristupnici moraju imati završen stručni ili preddiplomski studij teologije, a ostalima se omogućuje polaganje razlikovnih predmeta prema odredbi Stručnoga vijeća.

- 2.3. Je li trajanje studija prihvatljivo u odnosu na opseg predloženoga studijskog programa?

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Studij u trajanju od 4 semestra pri kojem s postiže ukupno 120 ECTS bodova usporediv je s uobičajenim tijekom diplomskoga studija na drugim učilištima. Specijalistički diplomski studij koncipiran je kao nastavak i dovršetak preddiplomskoga studija i rasporedom od po 6 predmeta po semestru predstavlja umjereno opterećenje i ostavlja dovoljno prostora za samostalan rad studenta

2.4. Jesu li razlozi pokretanja studijskog programa navedeni u prijedlogu opravdani s obzirom na tržište rada u javnom i privatnom sektoru?

☐ DA ☒ NE

Obrazloženje:

Ovo učilište svojim studijskim programom nastavlja tradiciju koja postoji od 1972. godine i u prvom je redu usmjereno na vlastite vjerske zajednice koje su učilište za svoje potrebe osnovale. Međutim do sada se na Učilištu osim dušobrižnika u zajednicama reformacijske baštine, educirao niz odgajatelja, nastavnika, bibliotekara, arhivara, novinara... Specijalistički studij nije tek sada pokrenut nego izvršava obvezu usklađivanja s bolonjskim procesom. Radi jasnoće valja istaknuti, premda se u programu govori o "svećeničkim kandidatima", da ovaj studij ne pruža izobrazbu kakvu predviđa većinska vjernička zajednica u RH nego se posvećuje manjinama, niti izobrazbu za vjeroučitelje koji po Ugovorima sa Svetom Stolicom poučavaju vjeronauk u školama.

2.5. Jesu li temeljne discipline, potrebne za struku, dobro zastupljene?

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Priloženi popis obveznih i izbornih predmeta zacrtan je kao nastavak i dovršetak preddiplomskoga studija na istom Učilištu. Kao i ondje prema zahtjevima znanstvenih grana popisanih u početku nedostaju moralna teologija, kanonsko pravo i socijalni nauk Crkve. Nedostaje pregled nacionalne povijesti i specifični ekumenski zahtjevi s obzirom na važnu granicu s pravoslavljem i s obzirom na većinsku vjerničku tradiciju u RH i ustroj Katoličke crkve od prvih vremena na ovim prostorima što međutim nije nužno zbog međunarodnoga usmjerenja Učilišta. Predmet "Epistemologija" više bi odgovarao preddiplomskom studiju i zahtjevu za temeljitim upoznavanjem filozofije, dok bi u diplomski studij svakako valjalo uvrstiti i didaktiku. Specijalistički bi studij morao uključivati međureligijski dijalog (nedostaju židovstvo i drevne istočne religije).

2.6. Jesu li temeljne kompetencije navedene u predloženom studiju povezane sa zahtjevima struke?

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Studijski program pretpostavlja prethodni preddiplomski studij i navodi 15 kompetencija do kojih želi studente dovesti, a protežu se od znanstvenoga rada u teologiji, temeljitoga poznavanja Biblije do rada s medijima i adekvatnoga reagiranja u traumatskim situacijama. Prema prošlom iskustvu Učilišta navodi se više od dvadeset zanimanja za koje su se studenti osposobili. Valja opet pritom paziti na specifičnu vrijednost zanimanja "svećenik", "đakon" "vjeroučitelj" koji se koncentriraju na reformacijsku baštinu. Studijski program ističe dobre primjere bivših studenata koji, osim u okviru vlastitih vjerskih zajednica, rade kao odgajatelji, profesori, humanitarni djelatnici i socijalni radnici, bibliotekari i arhivari, novinari i sl. za što su se u pravilu dodatno stručno educirali.

2.7. Je li predloženi studij povezan s potrebama lokalne zajednice (gospodarstvo, poduzetništvo, civilno društvo i slično)?

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Studij je orijentiran internacionalno, a uvelike ide za tim da studentima omogući aktivno uključivanje u civilno društvo i angažman na tom području. Premda studij nije usmjeren na gospodarstvo i poduzetništvo, nego na teološku izobrazbu za potrebe vlastitih vjerskih zajednica u RH i susjednim zemljama, ipak uključuje i gospodarski element potreban za upravljanje zajednicom (usp. predmet "Globalni kršćanski međuodnosi i pribavljanje sredstava").

2.8. Jesu li uvjeti za napredovanje u više godine studija jasno definirani?

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Ovaj specijalistički diplomski studij definira uvjete za upis u dalji semestar općim zahtjevom da budu položeni ispiti iz prethodnoga semestra i vlastitim Pravilnikom o studiranju.

2.9. Osigurava li završetak studija stjecanje stručnih kompetencija, uključujući znanje, vještine i metode zaključivanja?

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Predloženi specijalistički diplomski stručni studij završava se obranom diplomskoga rada koji se izrađuje sukladno Pravilniku te Visoke škole o diplomskom radu pod vodstvom odabranoga mentora. Sam student pokreće postupak prijave, traži odobrenje teme od nositelja predmeta, a mentor predlaže suocjenjivača. Angažman oko izrade diplomskoga rada kao i prethodni preddiplomski studij i polaganje svih propisanih ispita diplomskoga studija u dovoljnoj će mjeri dokazati stečene kompetencije i znanje. Ipak, premda završetak studija predviđa i

obavljenu stručnu praksu, popis predmeta ne razjašnjava o kakvoj je praksi riječ (te se vjerojatno odnosi na preddiplomski studij).

- 2.10. Slijedi li predloženi program preporuke europskih ili međunarodnih strukovnih asocijacija (ukoliko je riječ o studijskom programu u području reguliranih profesija za koje je Direktivom 2005/36/EC Europskog parlamenta i Vijeća o priznavanju stručnih kvalifikacija od 07. rujna 2005. godine propisano automatsko priznavanje stručnih kvalifikacija, moraju biti usklađeni s minimalnim uvjetima osposobljavanja propisanim Direktivom i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija)?

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Predloženi se specijalistički diplomski studij teologije izvodi na Visokoj školi koja višestruko slijedi preporuke međunarodnih strukovnih asocijacija jer je učlanjena u Europsku evanđeosku akreditacijsku agenciju (European Evangelical Accrediting Association). Ova je agencija pak punopravna članica Međunarodnoga vijeća za evanđeosko teološko obrazovanje i International Network for Quality Assurance Agencies (INQAAHE). Istovremeno je pridružena članica European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA). Programu nedostaje redovita veza sa sličnim obližnjim učilištima izvan okvira protestantske i reformacijske baštine. Studijski program ne ulazi u popis Direktivom Europskoga parlamenta 2005/36/EC reguliranih profesija.

3. OPIS PROGRAMA

- 3.1. Osvrnite se na svrsishodnost svih predmeta u stjecanju predviđenih kompetencija koje se dobivaju završetkom ovog studija.

Obrazloženje:

Studijski program zacijelo odgovara potrebama osnivača koji su ga odobrili i želi omogućiti nastavak studiranja na poslijediplomskom doktorskom studiju. Popis predmeta predviđenih programom koncentrira se ponajviše na poznavanje Biblije (9 od 22 predmeta). Program se odlikuje znanstvenim pristupom suvremenim temama (5 predmeta). Osobitu vrijednost ima pozornost posvećena drevnim nekanonskim tekstovima iz tzv. međuzavjetnoga razdoblja i spisima crkvenih otaca – patristici. Zacijelo bi Epistemologija više pripadala uz filozofiju u preddiplomski studij, a Didaktika i Pedagogija bolje bi pristajale u ovaj diplomski studij i pripremu za praktičan rad. Dok je u preddiplomskom studiju zastupljena, u ovom specijalističkom studiju začuđuje posvemašnja odsutnost pastoralne teologije koja bi tražila također katehetiku i homiletiku kao neposrednu pripremu za dušobrižnički rad. U skladu s uvodnim popisom teoloških grana nedostaju moralna teologija, crkveno pravo i socijalni nauk Crkve. Za praktično osposobljavanje nedostaje jasna usmjerenost na uspostavu toliko

potrebnoga i poželjnoga kršćanskoga crkvenoga jedinstva. Nedostaje susret s teologijom većinske Katoličke crkve, te teologijom istočnih, pravoslavnih crkava i s drugim religijama (jedino je islam zastupljen). Program ne pokazuje na koji način razvija sposobnosti za rad s medijima, kako predstavlja teologiju obitelj i bračni moral te suočavanje s traumatskim situacijama premda je to predviđeno među kompetencijama.

3.2. Postoje li neki predmeti koje smatrate upitnima i, ako postoje, koji su to?

Popis predmeta na specijalističkom diplomskom stručnom studiju nema nijedan predmet koji bi bio upitan. Kako je međutim rečeno u prethodnom broju valja poradići na tome da sve grane navedene u znanstvenom polju budu pokrivene. Da bi studij pružio valjanu pripravu za praktičan rad, dobro bi bilo da pastoralna teologija s katehetikom i homiletikom, brak i obitelj, briga za okoliš, ekumenizam i međureligijski dijalog, te crkvena administracija budu zastupljene na diplomskom studiju dok bi epistemologija i susret s vjerskim fundamentalizmom pripadale u preddiplomski studij.

3.3. Osiguravaju li planirane nastavne metode i sadržaj studijskog programa stjecanje predviđenih ishoda učenja?

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Planirane i propisane nastavne metode pokazuju veliki interes i zauzimanje profesora za solidan napredak svih studenata. Sadržaj studijskoga programa potanko je, predmet po predmet, razrađen u skladu s uobičajenim akademskim obrascima. Prema predloženom nacrtu, a i na temelju osobnoga susreta s nastavnim osobljem evidentno je da plan i sadržaj odgovaraju ishodima učenja, dok je za neke predviđene kompetencije dobro precizirati na koji se način dolazi do njih.

3.4. Navedite predmete u kojima nalazite raskorak između predloženog opsega gradiva, studentskih obveza i sati nastave, odnosno ECTS bodova, koji su mu pridijeljeni.

Obrazloženje:

Predloženi popis predmeta na specijalističkom stručnom diplomskom studiju teologije raspoređen u četiri semestra pokazuje praktično iskustvo nastavnoga rada. Studij je očito koncipiran tako da naglasak stavi na samostalan rad i istraživanje studenata, pa je broj nastavnih sati relativno malen. Program previđa ukupno 6 obveznih i 16 izbornih predmeta te izradu diplomskoga rada i njegovu obranu. Ipak odskaču obvezni predmeti (po dva u prva tri semestra) kojima se dodjeljuje po 10 ECTS bodova premda su vezani uz samo četiri nastavna sata tjedno (npr. 2 sata predavanja i 2 sata seminara ili 1 sat predavanja i 3 sata seminara). Nacrt predmeta međutim razjašnjava da se radi o predmetima koji veći dio bodova dodjeljuju osobnom radu studenta (npr. 6 bodova za istraživanje, pisani rad i referat). Valja međutim ispraviti nesklad između popisa predmeta i pojedinačnoga nacrta, tako da predviđeni broj sati predavanja bude jednak kao i da raspored ECTS bodova bude potpun.

Kod primjerice predmeta "Razumijevanje Biblije u suvremenim kontekstima" treba ujednačiti ime nositelja predmeta, naznačiti jednak broj seminarskih sati u rasporedu i u nacrtu predmeta te provjeriti dodjeljivanje bodova (tako da i u nacrtu bude 10 predviđenih).

Kod predmeta "Novozavjetni grčki jezik" valja provjeriti dodjelu ECTS bodova tako da ih ne bude 7 nego predviđenih 5.

Kod predmeta "Teme u suvremenoj teologiji" valja provjeriti dodjelu konačne ocjene jer se prema sadašnjem nacrtu definira samo 50%.

Ove i slične nepravilnosti mogu biti i nehotična pogreška pri unosu podataka i predstavljaju formalnost. Ipak valja ih ispraviti kako bi program pružao istinitu informaciju.

Načelno valja utvrditi status izbornih predmeta jer student zacijelo treba upisati sve koji su navedeni da bi prikupio dovoljan broj bodova pa izbora nema. Popis izbornih predmeta s drugih studija bit će tek donesen.

3.5. Kakvo je nastavno opterećenje nastavnika – prihvatljivo, preveliko ili premalo?

Obrazloženje:

Premda se na prvi pogled čini da je nastavno opterećenje veoma ograničeno i minimalno, valja uočiti da isti nastavnici djeluju i na diplomskom i na preddiplomskom studiju. Tako će pojedinima broj nastavnih sati biti do granica popunjen što, s obzirom na mentorski rad i ocjenjivanje pisanih radova, znači potpunu opterećenost (Jedan nastavnik primjerice ima 255 sati ukupnoga opterećenja na preddiplomskom i još 210 sati na diplomskom studiju). Kako je riječ o magistrima znanosti valja pripaziti da im se omogući vrijeme za osobni znanstveni rad i dovršetak doktorskoga studija. Ova se Visoka škola odlikuje veoma širokim spektrom nastavnoga osoblja koje predstavlja kvalitetno uključivanje predavača - među njima i s velikom međunarodnom reputacijom - iz drugih institucija i izvrsnu međunarodnu suradnju. Opis programa pokazuje da sedam predmeta ima nositelje u akademskom nastavnom zvanju (red. prof., izv. prof., doc), bilo da je riječ o vlastitim ili o pozvanim profesorima, a ostali su povjereni predavačima (dr. sc. ili mr. sc.). Prikaz predmeta pokazuje sustav nastave s jasno određenim obvezama nastavnika i rokovima s obzirom na tijek akademske godine.

3.6. Navedite moguće primjedbe na sadržaje predmeta i nastavnu literaturu.

Obrazloženje:

Predloženi opis predmeta u studijskom programu pokazuje kvalitetnu razinu literature s obzirom na godine izdanja i međunarodnu vrijednost. Navode se i klasična, starija izdanja i posve svježia s područja teologije. Zavidna je razina uporabe engleskoga jezika koja studentima omogućuje ulazak u znanost i obrazovni sustav unutar EU i po svijetu. Ovisno o svojem usmjerenju Učilište će voditi računa da predložene knjige imaju vrijednost odobrenih udžbenika u skladu s visokim školstvom u RH. Kod nekih predmeta vrlo je iscrpno razrađen popis i obvezna i dopunska literatura, kod drugih pak to još nedostaje. Pozitivna odlika studijskoga programa i sadržaja predmeta jest ponajprije priznata tradicija temeljitoga, preciznoga proučavanja Biblije i najsolidnije egzegeze u skladu s reformacijskom baštinom. U susretu s drugim religijama zastupljen je islam, obrađuju se aktualne teme, primjerice pitanje roda i identita. Valjalo bi vidjeti kako upotpuniti uvodno naznačeni niz od 13 grana teologije (nedostaju poimence Moralna teologija, Kanonsko pravo, Socijalni nauk

Crkve). U diplomskom studiju nedostaje ekumenska teologija, napose susret s katoličkom teologijom i pravoslavljem, i međureligijski dijalog (židovstvo, religije Istoka). Budući da je riječ o pripravi za praktičan rad pastoralna teologija (s katehетikom i homiletikom) te pedagogija i didaktika kao i crkvena administracija više pripadaju ovamo nego li u diplomski studij. Ostaje otvoreno koliko je program usmjeren k toliko potrebnom i poželjnom ujedinjavaju Kristovih sljedbenika u jednu zajednicu. Kao i kod preddiplomskoga studija valja istaknuti da je hvalevrijedna i dragocjena usmjerenost programa na manjinske zajednice, ali je važno da ne stvara zabunu s obzirom na većinsku vjerničku tradiciju Katoličke crkve u RH, njezin nauk i upravu. U okviru visokoga školstva u RH u kojem djeluju četiri teološka fakulteta (Zagreb, Split, Rijeka, Đakovo) te još dva teološka visoka učilišta na hrvatskom jezičnom području (KBF i Franjevačka teologija u Sarajevu) dobro je da studij razvija potrebne međusobne veze i priznavanje.

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

4.1. Institucija ima sklopljen odgovarajući broj ugovora o radu sa znanstveno–nastavnim, umjetničko-nastavnim ili nastavnim osobljem koje posjeduje odgovarajuće kompetencije za izvođenje programa?

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Učilište se odlikuje izvrsnom međunarodnom suradnjom i stalnim vezama s Učilištima u USA odakle pojedini nastavnici dolaze. Zbog svoje institucionalne tradicije koja seže sve tamo od 1972. zacijelo će Učilište biti kadro okupiti potreban broj nastavnika s potrebnim kompetencijama.

Među zaposlenim nastavnicima 3 posjeduju akademsko nastavno zvanje (1 red. prof., 1 izv. prof., 1 docent), dok svi ostali imaju naslov predavača (najvećim dijelom mr. sc.). Za sada, premda predloženi Elaborat stručnoga studija Teologije u ukupnom broju navodi 12 stalno zaposlenih nastavnika, u razrađenom popisu i životopisima navodi se 11 na Učilištu zaposlenih nastavnika (pri čemu valja ujednačiti naziv Učilišta u životopisima). Pritom zbunjuje status jednoga nastavnika koji se navodi među vanjskim suradnicima premda je zaposlenik Učilišta. Osim toga po svojem godištu (1946.) redoviti profesor prema zakonima RH već može biti u mirovini.

Nastava se odvija zahvaljujući brojnim vanjskim suradnicima među kojima su 3 sa znanstveno-nastavnim zvanjem (red. prof., izv. prof., doc.), i 4 je predavača. Valja međutim pripaziti je li prof. Trako vanjski suradnik ili zaposleni nastavnik.

U Elaboratu, uz priloženo obrazloženje, nedostaju pisane izjave vanjskih suradnika i čelnika visokih učilišta s kojih dolaze o njihovu angažmanu na ovom Učilištu.

4.2. Jesu li opisani prostorni i materijalni uvjeti rada te oprema zadovoljavajući za izvođenje programa?

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Opisani prostori Učilišta vrlo su solidno opremljeni za izvođenje programa. Predavaonice, knjižnica i prostor za studente u izvrsnom su stanju. Učilištu je pridružen i vlastiti studentski dom.

4.3. Je li predloženi broj studenata primjeren, uzimajući u obzir kadrove, prostor i opremu?

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Specijalistički diplomski stručni studij kao optimalan broj predviđa ukupno 30 redovnih 50 izvanrednih studenata na stručnom studiju teologije. Pritom nijedan student do sada ne prima potporu Ministarstva ZOS RH, a samo Učilište nudi djelomičnu stipendiju za 40 studenata. Prostor i oprema omogućuju takav broj studenata, a i broj predavača koji su uključeni u nastavu. Učilište se međutim mora pobrinuti da u zakonskim okvirima ima broj vlastitih zaposlenih nastavnika koji će imati potrebne kompetencije za rad u visokoškolskoj nastavi.

4.4. Institucija je osigurala potrebna sredstva za izvođenje studijskog programa.

☒ DA ☐ NE

Obrazloženje:

Visoko evanđeosko teološko učilište u Osijeku, nastavljajući institucionalnu tradiciju koja seže sve od 1972., do sada u svemu osigurava potrebne financije za izvođenje svojih nastavnih programa. To se do sada odvijalo bez potpore Ministarstva i Učilište nije bilo korisnih proračuna RH. Kako priloženi nacrt za protekle 3 godine pokazuje, kao i predviđeni proračun do iduće 2016. godine, Učilište iz vlastitih prihoda (participacija studenata i vlastita djelatnost) i iz donacija osigurava potrebna sredstva. Financijske poteškoće pojavile su se osobito s obvezom plaćanja poreza na donacije.

5. DODATNE NAPOMENE (ako ih ima):

Ugledom koji seže izvan granica RH, izvrsnom međunarodnom umreženošću i dugogodišnjim školovanjem vlastitih vjerskih službenika Učilište svojom institucionalnom poviješću od 1972. jamči da će predloženi studijski program njegovati cijenjene, prijekopotrebne duhovne vrijednosti, da će specifično obogaćivati visoko školstvo u RH i osiguravati skrb za manjinske vjerničke skupine. Nužno je međutim da Učilište uz pomoć Ministarstva uredi svoj pravni status u RH. Zacijelo će instituciji pomoći ako se sama odredi koliko kao privatna vjerska škola želi zadržati usmjerenje na potrebe zajednica protestantske i reformacijske baštine, ili pak želi svojim studentima sve više omogućavati formaciju za dalje školovanje na širem području. Instituciji će biti korisno da revidira svoj odnos prema kontroverznim udrugama, obilježenima ostacima totalitarne ideologije i sklonim diskriminaciji na području RH. Za sam specijalistički studij nužno je da, zajedno s preddiplomskim studijem, pokriva sve grane teologije naznačene u uvodnom dijelu programa. Dok je posvećenost manjinskim kršćanskim zajednicama potrebna i veoma dragocjena, važno je da studijski program jasno bude usmjeren na istovremeno respektiranje većine i činjenica nacionalne povijesti, te na izgradnju

jedne cjelovite kršćanske zajednice, to više što Učilište djeluje u okružju gdje se tradicionalno dodiruju zapadno i istočno kršćanstvo te islam.

6. ZAKLJUČNA PREPORUKA ČLANOVA STRUČNOG POVJERENSTVA:

a. ☒ PRIHVATITI STUDIJSKI PROGRAM, obrazloženje:

b. ☐ NE PRIHVATITI STUDIJSKI PROGRAM, obrazloženje:

Visoko evanđeosko teološko učilište slijedi uvriježenu tradiciju koja seže sve od 1972. i kao privatna vjerska škola nudi formaciju studentima ne samo iz RH nego i Bosne i Hercegovine, Makedonije, Srbije, Kosova i Rumunjske. Učilište odlikuju s jedne strane vrlo kvalitetna međunarodna umreženost nastavnoga osoblja i međunarodna reputacija, a s druge strane posebna briga za studente iz siromašnih krajeva i lošijeg imovinskoga stanja. Osobita je vrijednost studijskoga programa što se posvećuje manjinskim zajednicama i njeguje specifičnosti protestantsko-reformacijske baštine. Zahvaljujući i povećanoj uporabi engleskoga jezika studijski program njeguje potrebne duhovne vrijednosti koje stoje u temeljima EU, pa je i u tom smislu obogaćenje za obrazovni sustav RH. U program je dobro uvrstiti potrebne ispravke tako da obuhvaća sve predviđene teološke grane i zacrtane kompetencije, kao i međureligijski dijalog te da predmetima iz pastoralne i praktične teologije pruži potrebnu neposrednu pripravu za rad. Studijski program, kako se već u praksi izvodi, pokazuje izvanredno visoku razinu ljudskoga i pedagoškoga angažmana nastavnika i njihovu suradnju sa studentima. Studijski se program do sada u svemu samostalno financirao bez potpore RH. Za izvođenje studijskoga programa Učilište će zasigurno okupiti potreban broj kompetentnih nastavnika, a u svojoj će strategiji obratiti potrebnu pozornost na postojeće teološke studije na obližnjim sveučilištima.

Potpis člana stručnog povjerenstva:

dr. sc. Niko Bilić, SJ

Datum i mjesto:

24. rujna 2015. u Zagrebu